

Valerijas Seiles (1891-1970) biogrāfija

Dzimusi 1891. gada 22. jūnijā Makašānu pagasta Seiļu ciemā.

1895. gadā ģimene pārcēlusies uz Pēterburgu.

V. Seile mācījusies Ļebedeva fabrikas skolā un Sv. Katrīnas Sieviešu ģimnāzijā.

1912. gadā beigusi Ņikiforovas privātģimnāziju.

1916. gadā beigusi Bestuževas Augstāko sieviešu kursu Filoloģijas un vēstures nodaļas Krievu vēstures grupu.

1915. – 1916. gadā strādājusi par skolotāju Petrogradas Latgaliešu bēgļu palīdzības komitejas skolotāju kursus.

1917. gadā piedalījies Rēzeknes kongresa organizēšanā. Bijusi kongresa rezolūcijas līdzautore, vienīgā sievietē kongresa organizācijā.

1917. gadā Rēzeknē organizējusi Latgales Skolotāju sagatavošanas kursus un 1. Latgales skolotāju kongresu. Latgaliešu Skolotāju savienības dibinātāja un vadītāja.

1918. – 1922. gadā bijusi Latvijas Tautas padomes un Satversmes sapulces locekle.

1919. gadā strādājusi par skolotāju Rēzeknes 3. ģimnāzijā.

1920. gadā ir Rēzeknes apriņķa skolu inspektore.

1921. – 1922. gadā izglītības ministra biedre.

1923. gadā ieņem Krāslavas ģimnāzijas direktores amatu.

1923. – 1940. gadam Daugavpils Skolotāju institūta direktore.

1940. – 1946. gadam strādājusi Rēzeknes Ekonomiskajā tehnikumā, komercskolā, Rēzeknes Skolotāju institūtā, Tautas palīdzības organizācijas Latgales novadā, kur ieņēmusi priekšnieces amatu.

1953. – 1957. gadam strādājusi Rīgas 2. vidusskolā par krievu valodas un loģikas skolotāju.

Mirusi 1970. gada 10. maijā Rīgā, apbedīta Daugavpils katoļu kapos.

1991. gada maijā Daugavpils katoļu kapos atklāts tēlnieka B. Buļa veidots pieminekļis. Pie kādreizējā Daugavpils Skolotāju institūta ēkas ir tēlnieka I. Folkmaņa veidota piemiņas plāksne, Audriņu pagastā, pie V. Seiles dzimtajām mājām uzstādīts A. Rancāna veidots krucifikss.

1991. gadā Rēzeknē atklāta piemiņas plāksne pie nama, kurā dzīvoja V. Seile.

Rēzeknē V. Seiles vārdā nosaukta iela – tā pati uz kuras atrodas nams, kurā viņa dzīvoja.

V. Seiles sarakstītās grāmatas:

“Latvīšu volūdas sintakse” (1921) “Likteņi bēgļu laikmatā” (1934), “Grāmatas Latgales latviešiem”, (1935 (faktiski 1938)), “Sistematisks līdz 1935. godam latgališu izlūksnē izdūtās grāmatu rēdeitōjs”, “Latgolas aizvāstūs preses darbinīku pīmiņas izstōde” (1943), “Paidagogikas vēsture” (1944)

V. Seiles darbība preses izdevumos

1919. – 1920. gadā bijusi laikraksta “Latgolas Vārds” redakcijas locekle.

1920. gadā dibinājusi laikrakstu “Latgalīts”.

Rediģējusi žurnālus “Latgolas Škola” (1921-1923, 1925-1926) un “Dzimtenes skaņas”(1926).

Izmantotie avoti:

Latgales kultūras darbinieki : [biogrāfiska vārdnīca] / sast.: Jānis Paukšte, Anna Rancāne, Ilona Salceviča, Irēna Vilčuka. 2. grām. - Rīga : Jumava, 2008. – 221.-223. lpp. : il. ISBN 9789984384672